

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kf.VII.39.041/2020/6.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin
a tanács elnöke
Mészárosné Dr. Szabó Judit
előadó bíró

. Kulisity Mária
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Központi Rendőr Szakszervezet
(címe)
ügyintéző ... kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes neve
(alperes címe)

Az alperes képviselője: ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: illetmény különbözet

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 66.K.34.225/2019/5.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 66.K.34.225/2019/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes másodfokú költségét 10.000 (tízezer) forintban, a fellebbezés illetékét 15.000 (tizenötezer) forintban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felperes közalkalmazotti jogviszonyban állt alkalmazásban az alperesnél, középfokú vagy magasabb iskolai végzettség igénylő

munkakörben, D fizetési osztályba besorolva. A Fővárosi Törvényszék a 7.Mf.680.577/2017/6. számú, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 42.M.3117/2016/6. számú ítéletét helybenhagyó jogerős ítéletével megállapította, hogy az alperes a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 66. § (9) bekezdés b) pontjába ütközően határozta meg a felperes illetményét, mert 2013. augusztus 1. és december 31. között garantált illetményként a garantált bérminimumot nem állapította meg, valamint megsértette az illetmény csökkentésének tilalmával kapcsolatos szabályokat. Az eljáró bíróságok a 2013. október 1-jétől 2016. október 31-ig terjedő időszakra az alperest 738.059 forint illetmény különbözet és kamata megfizetésére kötelezték.

A felperes keresete és az alperes védírata

- [2] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését „halmazatban” a 2016. november 1. és 2017. szeptember 15. közötti időre bruttó 150.700 forint elmaradt illetmény különbözet, valamint bruttó 15.070 forint elmaradt rendvédelmi ágazati pótlék-különbözet megfizetésére. A keresetét arra alapította, hogy az alperes a korábbi jogerős bírósági ítélet azon megállapítása ellenére, miszerint a havi illetménye nem lehet kevesebb 187.200 forintnál, nem változtatta meg az illetményét 2017. szeptember 15-ig. A munkáltató 2016. január 1-től 170.500 forint, 2017. január 1-től 173.400 forint havi bruttó összes illetményt állapított meg a munkáltatói „önrész” meg nem engedett átcsoportosításával/csökkentésével, az illetményre vonatkozó határozatok 2016. január 1-től a Kúria joggyakorlatának (Mfv.II.10.080/2016. számú döntés) nem feleltek meg, mert a munkáltatói döntésen alapuló illetményrészről történő átcsoportosításkor nem csökkenhet a munkavállaló illetménye. A felperes szerint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi szervnél foglalkoztatott közalkalmazott részére rendvédelmi ágazati pótlék megállapításáról szóló 29/2015. (VI. 15.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) alapján 2015. évben 5%, 2016. évtől 10% rendvédelmi ágazati pótlék illeti meg, a munkáltató a hibásan megállapított illetmény alapján számolta ki az ágazati pótlék összegét, ezért a különbözetként érvényesített illetmény különbözetre számított pótlék összeg is megilleti a 2016. november 1-től 2017. szeptember 15-ig terjedő időszakra. A felperes a keresetben előadta, hogy „2019 februárjában nem fogadta el a közalkalmazotti jogviszonya átalakításáról szóló döntést (RIASZ)”, erre figyelemmel kérte, hogy a keresetet a Pp. szabályai szerint bírálják el.
- [3] Az elsőfokú bíróság az „illetménnyel kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó perben” a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 41. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Kp. 40. § (1) bekezdésére és 131. § (1) bekezdésére - védírat benyújtására hívta fel az alperest. Az

alperes védiratában a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján a kereset teljes elutasítását kérte. Alaki jogi védekezésében előadta, hogy a kialakult bírói gyakorlattal ellentétben, hogy a bíróság az eljárást a Kp. rendelkezése alapján folytassa le. A Kp. hatálya a közigazgatási jogviták elbírálására terjed ki, amelynek tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának a jogszerűsége. Kifogásolta, hogy a bíróság az ügyet - végzéséből kitűnően - a Kp. alapján, marasztalási perként tárgyalja, ugyanakkor a kereseti kérelem nem egyeztethető össze a Kp. 38. § (1) bekezdés d)-f) pontjaiban nevesített kérelem fajtáival, továbbá a Kp. 37. § (1) bekezdése szerint a keresetlevélből hiányzik a felperes határozott kereseti kérelme arra, hogy mely közigazgatási cselekményt támadja, amely a marasztalási per alapját képezi. A közalkalmazotti jogviszonyra a Kjt. 2. § (3) bekezdése a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényt határozza meg háttérjogszabályként, így a munkaügyi viták elbírálására a polgári peres eljárás szabályát kell alkalmazni.

- [4] Az alperes a Kjt. 1. §-3. §-ai, 9. §-a, a Kjt. 66. § (1)-(3) és (7)-(9) bekezdései, valamint az Alaptörvény 28. cikke alapján a kereset jogalapját is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [5] Az elsőfokú bíróság az alperest 150.700 forint illetmény különbözet és 15.070 forint rendvédelmi ágazati pótlék különbözet megfizetésére kötelezte. Döntését a Kjt. 66. § (1) bekezdésére és (9) bekezdés b) pontjára, valamint a kúriai joggyakorlatra (EBH2006.1544.) és a felek közötti előzményi per adataira alapította, az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 133. § (3) bekezdés alapján adta meg.
- [6] Indokolása szerint a Kjt. 66. § (1) bekezdése a garantált illetmény összegét a közalkalmazott fizetési fokozatához kapcsolódó garantált minimumként határozza meg, azonban lehetőséget biztosít a munkáltató számára a közalkalmazott illetményének az illetménytáblában meghatározottnál magasabb összegben megállapítására. Ez a különbözet az illetmény része, azt a munkáltató a garantált illetményen felül fizeti, a közalkalmazott garantált illetménye alatt nem a teljes összegű illetményt kell érteni. Amennyiben a közalkalmazott illetménye összességében nem csökken, a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész megvonható vagy csökkenthető. A jelen perben annak volt jelentősége, hogy jogerős döntés áll rendelkezésre a felperest megillető illetmény vonatkozásában. Az alperes 2017. szeptember 15-én döntött a jogerős ítélet szerinti illetményváltoztatásról, ezért eddig az időpontig a felperest megilleti a különbözet a jogerős ítéletben megállapított illetmény és a felperesnek kifizetett illetmény alapján, valamint az illetmény összegéhez igazodó rendvédelmi ágazati pótlék

különbözete a BM rendelet szerint.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [7] Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereset teljes egészében való elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértésére hivatkozva.
- [8] Álláspontja szerint a bíróság részben helytállóan állapította meg a tényállást, azonban abból téves jogi következtetést vont le. Előadta, hogy a joggyakorlatra felhívott kúriai döntést nem vitatja, azonban jogában áll eltérően megítélni a per központi jogkérdését. A Kúria hivatkozott döntése nem oldja fel a Kjt. 66. § (1) és (9) bekezdései együttes értelmezésével felmerülő jogi problémát, a Kjt. 66. § (1) bekezdését kiüresíti. Fenntartotta azon álláspontját, hogy a garantált illetmény eleve nem szorul kiegészítésre, ha az illetmény egésze eléri vagy meghaladja a garantált bérminimum/minimálbér mindenkori összegét. A Kjt. 66. §-a kétféleképpen is meghatározza a garantált illetmény összegét - amely jelen perben a rendvédelmi ágazati pótlék különbözet számítási alapját is képezi -, azonban a jogszabályokat a nyelvtani értelmezésen túl logikai és rendszertani értelmezéssel is alkalmazni kell. A törvényt (Kjt.) és az alacsonyabb szintű jogszabályt (mindenkori kormányrendeletek) csak együttesen lehet értelmezni a Kjt. 66. § (9) bekezdéséhez kötődően. Az alperes önkényesen nem hagyhatja figyelmen kívül a kormányrendeletekben rögzített garantált bérminimum összegét. Az elsőfokú bíróság az alperes lényegi álláspontját nem cáfolta, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkére is; jogi álláspontját az alperes az Alkotmánybíróság IV/617/2016. számú határozatában foglaltak ellenére is fenntartotta. A felperesnek alanyi joga az illetménye egészére volt, nem az egyes illetményelemekre, az alperes a felperes illetményét jogszerűen és helyesen állapította meg, mivel az illetmény teljes összege a perrel érintett időszakban meghaladta a mindenkor hatályos kormányrendeletekben meghatározott garantált bérminimum összegét.
- [9] A felek közötti egy korábbi peresített időszakra született jogerős ítélet (7.Mf.680.577/2017/6.) alapján megállapított illetmény összegének alapulvétele aggályos, mert az az ítélet csak azon per tárgyává tett időszakra állapított meg illetmény különbözetet, a felperes illetményének további helyes számítására vonatkozó kötelezést nem tartalmazott. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész meghatározásának jogát a bíróság jogszerűen nem vonhatja el a munkáltatótól. A követelt pótlék megállapítás nem jogszerű, mert a pótlék az összilletmény meghatározott százalékos mértékét teszi ki, a bíróság azonban valamennyi illetmény részt nem állapíthat meg, mert a munkáltatói döntésen alapuló illetmény

mértékének megállapítására nincs hatásköre.

- [10] Az alperes a másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán kiemelte, hogy a korábban azonos ügyekben kialakult bírói joggyakorlattal ellentétes, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást a Kp. rendelkezése alapján folytatta le. E körben fenntartotta a védiratban kifejtett álláspontját, utalva a marasztalási perek szabályaira és a Kp. 38. § (1) bekezdés d)-f) pontjának esetkörére, mely kérelem fajtáknak a felperes kereseti kérelme nem feleltethető meg. A felperes követelése közalkalmazotti jogviszonyából fakad, a Kjt. 2. § (3) bekezdése a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényt határozza meg háttérjogszabályként, ezért a munkaügyi viták elbírálására a polgári peres eljárás szabályait kell alkalmazni.
- [11] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet hatályban való fenntartását kérte. Hivatkozott arra, hogy a bíróság a tényállás pontos felderítése, a vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazása során jutott az ítéletben szereplő következtetésre és hozta meg a kellően indokolt döntését. A fellebbezés novumot nem tartalmaz, figyelmen kívül hagyja, hogy a jogkérdésben már volt korábban jogerős ítélet, a korábbi ítéletben megállapításra került a felperes 2013. december 30-án jogos illetménye, amelynél kevesebbet az alperesi munkáltató nem állapíthatott volna meg, az ítéletet követően annak megfelelő új határozatokat nem hozott. A korábbi perben az alperes felülvizsgálati kérelemmel nem élt. A jelen perben a korábbi jogerős ítélet folyamánként, a munkáltató további időszakra vonatkozó mulasztása miatt került sor a jogvitára,összegszerűségben nem volt vita a felek között. Az alperes a peresített időszakban meghatározta a felperes „garantált illetmény összesen” és „illetmény összesen” sorait, a munkáltatói döntésen alapuló illetmény rész kérdése a jelen pernek nem volt tárgya.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] Az alperes fellebbezése - a következők szerint - alapos.
- [13] A Kúria az alperes eljárásjogi kifogása alapján elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan járt-e el, amikor a Kp. szabályai szerint folytatta le az eljárást és hozta meg az érdemi döntését.
- [14] A periratokból kitűnően a felek az eljárási jogot érintően azonos kérelemmel éltek a bíróságnál: a felperes a keresetében, az alperes a védiratában is a Pp. szabályainak alkalmazásával kérte a közalkalmazotti jogviszonnyal érintett időszakra érvényesített további illetmény különbözet iránti kereset elbírálását. A felperes a kérelem indokaként a státuszát érintően adta elő - bár okirattal állításait nem igazolta -, hogy 2019 februárjában nem fogadta el a közalkalmazotti jogviszonya átalakításáról szóló döntést (Riasz.) és - a munkavállalói költségkezdvezmény iránti kérelme kapcsán - utalt arra, hogy a jogviszonya megszüntetésre került. Az alperes a védiratában a felperes státuszát érintő kereseti állításokra

nyilatkozatot nem tett ugyan, azonban a Pp. alkalmazását azon alapon kérte - alaki jogi védekezésében részletes indokát adva ennek -, hogy a felperes keresete nem feleltethető meg a Kp. szabályainak [37. § (1) bekezdés, 38. § (1) bekezdés d)-f) pontja, 131. §], ezért a közalkalmazotti jogviszonyára figyelemmel a jelen perben a munkaügyi viták elbírálására irányadó polgári peres eljárási szabályokat kell alkalmazni. Az elsőfokú bíróság az eljárást a Kp. rendelkezései alapján folytatta le, ítéletében - sem tényállásában, sem jogszabályi alapját adóan - nem érintette, hogy a peres felek fenti hivatkozásaival szemben miért a Kp. szabályait alkalmazta.

- [15] A Kúria döntése meghozatala során abból a felek által sem vitatott tényből indult ki, hogy a felperes a keresettel érvényesített időszakban közalkalmazotti jogviszonyban állt az alperesnél és a keresete jogalapjaként is a Kjt. szabályának megsértését jelölte meg. A felperes kereseti kérelmét 2019. december 5-én nyújtotta be a bírósághoz, abban úgy nyilatkozott, hogy a közalkalmazotti jogviszonya 2019 februárjában nem alakult át, a jogviszony megszüntetésre került.
- [16] A Kúria a felperes jogviszonya és igényérvényesítése tekintetében alkalmazta a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 2019. február 1-jétől hatályos - a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2018. évi CXV. törvény (a továbbiakban: Riasz.tv.) által megállapított - 362/E. §-362/L. §-ok szabályait.
- [17] A Hszt. 362/E. § felperesre irányadó rendelkezései szerint a Riasz. tv. hatálybalépésével a rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonya az érintett hozzájárulásával rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonnyá (igazgatási jogviszony) alakul át. Nem alakul át a rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazott jogviszonya igazgatási jogviszonnyá, amennyiben a közalkalmazott az igazgatási jogviszony létesítéséhez nem járul hozzá vagy ha a munkáltató e törvény rendelkezései alapján nem létesíthet az érintettel igazgatási jogviszonyt. Ez utóbbi esetekben a közalkalmazott közalkalmazotti jogviszonya a Kjt. alapján felmentéssel, Kjt. 37. § (12) bekezdés alkalmazásával szűnik meg. A rendvédelmi szerveknél foglalkoztatott közalkalmazott a Riasz. tv. hatálybalépését követő 15 napon belül írásban nyilatkozik arról, hogy hozzájárul-e jogviszonyának igazgatási jogviszonnyá alakulásához. Ha a közalkalmazott nyilatkozatában nem járul hozzá jogviszonyának átalakulásához, a felmentés ideje a nyilatkozattétel napját követő napon kezdődik. Ha az igazgatási jogviszony létrejön, 2019. február 1-jétől folyamatosnak tekintendő a Riasz. tv. szerinti jogviszonya annak, aki 2019. január 31-én a Kjt. hatálya alatt állt (Hszt. 362/I. §), 2019. február 1-jét követően a Riasz. tv. szerinti illetményre

jogosult (Hszt. 362/G. §).

- [18] A Hszt. 362/G. § (3) bekezdése értelmében a Riasz. tv. hatálybalépésekor folyamatban lévő jogviszony létesítésre, módosításra a Riasz. tv. szabályait kell alkalmazni; jogviszony megszüntetések esetében a Kjt. szerint kell eljárni; kártérítési ügyekben, jogvitákban az eljárás megindulásakor hatályos szabályok alapján kell eljárni.
- [19] A Kúria a fenti jogszabályokra figyelemmel a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felek között a 2019. január 1. és február 1. közötti időszakban nem volt folyamatban jogvita, továbbá jelenleg nincs adat arra, hogy a felperes jogviszonya a Riasz. tv. alapján rendvédelmi igazgatási jogviszonnyá alakult volna át.
- [20] A Kúria a Kp. rendelkezései alkalmazása kapcsán kiemeli, hogy a bíróság a közigazgatási jogvitát közigazgatási perben bírálja el, közigazgatási perben dönt azon közjogi jogvitákban, amelynek elbírálását törvény a közigazgatási ügyben eljáró bíróság hatáskörébe utalja [5. § (1) és (2) bekezdés]; közigazgatási jogvita a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita [4. § (2) bekezdés]; közszolgálati jogviszony az állam vagy az állam nevében eljáró szerv és az állam nevében foglalkoztatott személy között munkavégzés, illetve szolgálatteljesítés céljából létesített, a köz szolgálatára irányuló, törvényben meghatározott speciális kötelezettségeket és jogokat tartalmazó jogviszony [4. § (7) bekezdés 3. pont].
- [21] A fenti jogszabályok alapján - figyelemmel arra, hogy a Kp. 4. § a közigazgatási jogviták között csak a közszolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvitákat sorolja fel, míg a közalkalmazotti jogviszonyt nem, továbbá a bíróság a Kp. 5. § (2) bekezdése szerint közigazgatási perben csak olyan jogvitában járhat el, amely a közigazgatási ügyben eljáró bíróság hatáskörébe tartozik -, a jelen ügyben nélkülözhetetlen annak tisztázása, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya az alperesnél rendvédelmi igazgatási jogviszonnyá átalakult-e. Az elsőfokú bírósági eljárásban beszerzett, a bíróság által nem vizsgált és nem értékelt adatok alapján nem állapítható meg egyértelműen, hogy fennállt-e a közigazgatási ügyben eljáró bíróság hatásköre, és jogszerűen folytatta-e le a bíróság az eljárást a Kp. szabályai alkalmazásával, vagy a közalkalmazotti jogviszonyra tekintettel a munkaügyi perre hatáskörrel rendelkező bíróság járhatott volna el a Pp. eljárási szabályai szerint. A bírósági hatáskör vizsgálata nélkülözhetetlen, ez adja alapját az alkalmazandó eljárási jognak (Kp. vagy Pp.); a bíróság összetételére, az eljárás menetére vonatkozó garanciális eljárási szabályok nem kerülhetők meg.
- [22] A fentiek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét - a Kp. 110. § (2) bekezdése alkalmazásával, mellőzve a fellebbezésben felhozott, érdemi jogkérdésekkel kapcsolatos kifogások vizsgálatát - hatályon kívül helyezte és a bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

- [23] A Kúria az új eljárás lefolytatására nézve felhívja az elsőfokú bíróságot, hogy a hatáskörének megállapításához szükséges peradatokat vizsgálja és ennek alapján, ehhez rendelten az irányadó eljárásjognak megfelelő módon folytassa le az eljárást és hozzon a felperes keresetét érintően érdemi döntést.

Záró rész

- [24] A Kúria a hatályon kívül helyezésre figyelemmel a másodfokú eljárásban felmerült illetéket és a felperes felszámítással igazolt másodfokú perköltségét csupán megállapította [Kp. 110. § (3) bekezdés] - alkalmazva a Kp. 35. § (1) bekezdése útján a Pp. 80. § és 81. § (5) bekezdést, és az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdését - annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie.
- [25] Az alperes másodfokú perköltségéről még megállapítás formájában sem kellett döntenie, mert az alperes a perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről szóló 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet szerinti nyomtatványon nem számította fel a költségét, ezért a költség megállapítására vonatkozó kérelme nem volt értékelhető.
- [26] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdés és 112. § (2) bekezdés zárja ki.
- [27] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. október 12.

. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Mészárosné Dr. Szabó Judit s. k. előadó bíró, Dr. Kulisity Mária s. k. bíró